№ 103

Ешїй 11 Генарїе 1831

АЛБИНА РОМѪНѢСКЪ

ГАЗЕТЪ ПОЛИТИКО Ꙟ АДМИНИСТРАТИВЪ ЛИТЕРАЛЪ

ꙞЩІИНЦЪРИ ДИН ЛЪȢНТРȢ ЕШІЙ

Дȣпъ адресȣл чинст. диван домнеск дин 8 але ачестїа кътръ Редакціа Албиней Ром. се пȣбликъ кȣприндерѣ офиціей Д. Виче през. дин 21 декем. 1830, кȣ ном. 9049.

пропȣнерѣ пентрȣ терминȣл плъцей даторїей сȣпȣшилор стрѣиний афлъторїй ꙟ Молдова, аȣ фост датъ де мине ꙟчерчетарѣ обшцешей адȣнърй, ȣнде ȣрмѫндȣсъ ꙟтрȣ ачѣста доъ сокотинце аȣ фост пропȣсъ Д. деплин ꙟмпȣтер. През.

Еѯ. са вѫзѫнд нище асемине, аȣ бинебоит а ꙟтъри ка ачел термин де патрȣ ани а плъцей даторїилор, потривит кȣ ашъзарѣ обшцешей адȣнърй, ꙟтърит де генералȣл Жълтȣхен ла анȣл 1829 пентрȣ сȣпȣшїй Молдовей, съсе ꙟтиндъ ши кътръ стреинїй петрекъторй ꙟн ачест пъмѫнт, кȣ ачѣста ка дȣпъ сокотинца мȣлцимей граюририлор, кȣ кареле ши еȣ мам ȣнит, съсе сокотѣскъ каш бадѣ пентрȣ тоцй, атѫт пъмѫнтени кѫт ши стреиний.

Дин зїоа ꙟтъритей де генералȣл Жолтȣхен анафорале а диванȣлȣй, ачѣстъ хотърѫре а Д. деплин ꙟмпȣтерничитȣлȣй президент саȣ ꙟмпъртъшит диванȣлȣй, спре кȣвїинчоаса ꙟкипȣире.

(Искълит) Генерал Маюр ши Кавалерю де Миркович.

Ерй аȣ трекȣт пе аиче Д. лор кавалерїй, Аврам Петронїевичй ши Цветко Раевичй, депȣтацй Сербїей, ꙟторкѫндȣсе дела С. Петерсбȣрг ꙟпатрїе: Д-нѣлор сѫнт адȣкъторй ꙟнсъгнїилор (семнилор) Ординȣлȣй Сф. Анїй класȣл 1-ю дѫрȣит де М. са Ꙟмпъратȣл Николай, ꙟн. сале Севериꙋлȣй Сербїей.

ꙞНЩІИНЦЪРИ ДИН АФАРЪ
РОССІЯ

Сȣплементȣл Жȣрналȣлȣй де С. Петерсбȣрг кȣпринде ȣрмътоарѣ релацїе (историсире) деспре инсȣрекціа де Варсавїа ши деспре причиниле сале.

Гȣвернȣл аȣ прїимит ȣрмътоареле адевърате ꙟсъмнърй пентрȣ инсȣрекцїа де Варсавїа ши аса ȣрзире:

Пȣнерѣ ꙟлȣкраре а дисциплиней (ꙟвъцътȣръ кȣ сȣпȣнере) ꙟн армїе, аорѫндȣелей ꙟн администрацїе (окѫрмȣире) ши ꙟфрѫнарѣ дистръмърей саȣ сокотит де дȣшманїй линищей пȣбличе ка нище кълкърй адритȣрилор де сȣверенȣл Полонїей хъръзите, ши а кърора пъстраре саȣ фост ꙟкрединцат ла дрегъторїй алешй динтре Полонй; деспре карїй наȣ аціюнс пън акȣм ла пичорȣл Тронȣлȣй ничй ѿ пъръ лецюитъ: Ꙟнлок де апрецȣи феричирѣ църей; ръсъ-

ритъ дин ачѣстъ пъринтѣскъ админис-
трацїе, ѡ тинериме ꙟкъпъѕїетъ ши не
къмпънитъ саȣ алȣнекат ла сфътȣириле
не адевърате а ȣнор Егоистй, че пен-
трȣ персоналȣл лор ꙟнтерес дорѣ ръстꙋр
нарѣ леџюйтей ръндȣеле, ши плекѫ-
дȣсъ кѣр нȣмай ла ꙟвитъриле ачестор
патимй, аȣ ꙟкїегат ла 1828 ѡ со-
цїетате секретъ (де тайнъ) ꙟпротива
оприрей, че ꙟтрȣ ачѣста саȣ фост пȣ-
бликат. Сѫпт Лейтенантȣл Петрȣ Въ-
соцки а оастей Полоане аȣ фост ачел ꙟн
тѫю а ей ȣрѕиторй, адȣнѫнд ꙟкаса са
пе кѫцва тинерй дин корпосȣл стегари-
лор, анȣме пе К. Паскевичй. Ч. Добро-
волски, Шарл Карницки, А. Ласки,
ши Іоѕеф Гȣроски, ꙟтребȣинцѫнд Со-
физме (*) асȣпра стърей политиче аЕв-
ропей, Ел аȣ ꙟфокат алор капите не
практисите, аȣ апринс ꙟн инимиле
лор нище ꙟшълътоаре доринце ши нъ-
дежъй, прекȣм ши сетѣ ачелор май
вътъмътоаре префачерй.

Ачѣстъ адȣнаре саȣ ꙟтрȣнит ла 3
декем. 1828, адоа и Висоцки аȣ май
трас ꙟпартида са пе алцй стегарй кȣ-
носкȣцй дєспре алор порнирй ши реле
кȣџетърй, прекȣм пе К. Мохнацки,
С. Понински ши С. Ѕїеховски. Ачѣстъ
мѫнъ де неминтоши, карїй нȣ авѣ
ничй ѡ идее деспре старѣ патрїей лор,
ничй де интересȣриле ши трєбȣинцеле
сале, ꙟнфъцошинд сȣпт ѡ минчюноа-
съ иконъ ꙟтѫмплъриле ȣрмате ꙟн Евро
па, аȣ ꙟформат комплотȣл (ꙟпъръ-
керѣ) че астъѕй аȣ адȣс пе Полонїа ꙟн
рипа неирей, ши карѣ аȣ кȣфȣндат
Капиталїа ши провинцїиле сале ꙟтоате
крȣѕимиле анархїей ши а релилор че пъ-
тимеск ꙟн ȣрма са. (Ва Ȣрма)

Ла 11 ноем. трекȣт, М. са Ꙟмпъ-
ратȣл аȣ бинекоит а ꙟтъри ла С. Петерс-
бȣрг алкътȣирѣ ȣней соцїетъцй спре а
ашеѕа ꙟн ачѣстъ капиталъ ѡ спълъторїе
кȣ абȣрй, де асемене ачелор чи се афлъ
ꙟн алте церй але Европей, авѫнд фолос
де а фаче спълътȣра ефтинъ, кȣ депли-

нътате ши кȣ бȣнъ пъстрарѣ пѫнѕȣрилор.
Ꙟтемеиторїй ачестей соцїетъцй сѫнт ко̄-
силїерюл де стат Енгел-харт. Л.Д. Ч.
Рихтер, негȣсторй де ꙟтѫꙟа гилдъ (трѣп-
тъ) дин С. Петерсбȣрг; ши Ч. доринг
фабрикант, карїй ꙟкȣрџерѣ а 3 ани дѫ̄
тѫю вор ꙟмплини ши дирегъторїиле де
директорй.

Капиталȣл соцїетъцей есте де 300 мїй
рȣбле.

Тифлис 13 ноем.

Саȣ афлат ꙟн лȣна лȣй юнїе трекȣт
пе кѫнд холера морбȣс стъпѫнѣ ꙟн провин-
цїа де Бакоȣ, къ ачѣстъ боалъ наȣ ло-
вит ничй пе ȣн Индїан ꙟкинъторю де фок,
карїй дела 15 пѫнъ ла 20 персоане се афла
ꙟ мънъстирѣ де пе мȣнтеле нȣмит Апхерон,
веститъ ꙟтоатъ Асїа пентрȣ фокȣл, чи
есъ дин пъмѫнт; ачѣстъ лȣаре аминте
саȣ фъкȣт асеминѣ ла анȣл 1825 ши 1828
кѫнд ачѣстъ боалъ се аръта се тарє ꙟ про-
винцїе. Асемине ꙟмпрецȣраре нȣ кȣм-
ва оаре ȣрмѣѕъ дин причина абȣрилор
сѣȣ агаѕȣрилор арѕътоаре, дин каре се
наще фирескȣл фок ачестей мънъстирй ин-
дїенещй?.

Ачѣстъ провинцїе Бакоȣ се афлъ
ꙟгȣбернїиле Росїей дин Асїа, авѫнд аса нȣ-
мире дела орашȣл Бакоȣ, чи стъ лѫнгъ
марѣ Каспїей, аре џѣмїй фрȣмоасе, ка-
раванс-раюрй ши ханȣрй, кȣ чел май бȣн
лиман пе марѣ Каспїей, фаче негȣс-
торїе ши аре богате исвоаръ де нарг,
апроапе се афлъ ачел вестит вечник фок,
ла каре индїенїй мерг адесе де се ꙟкинъ,
ши капищѣ фокȣлȣй ꙟмиџлокȣл кърїа
се афлъ жертвеникȣл. дин каре есъ ши
арде пара нестѫнсȣлȣй фок, неаприн съ де
мѫнъ оменѣскъ; пе акоперемѫнтȣл ей
чел нетед се ꙟналцъ ѡ клопотницъ пе 4
колоане, дин карїй асеминѣ есъ ар-
ѕътоаре въпае; партѣ фемеѣскъ нȣй
ертатъ а ꙟтра аиче кȣм ши ачїй опт къ-
лȣгърй лъкȣиторй аколо нȣ сѫнт ертацй
а ворби кȣ ничй ѡ фемее. Нафтȣл
адȣче короней пе ан 200 мїй рȣбле.

ВІЕНА

Ѡ нȣмероасъ депȣтацїе а четъцени-
лор де Дїов ꙟн Галицїа саȣ ꙟфъцошат

(*) Кȣвѫнт ꙟншълъторїй, нȣмай кȣ
формъ де адевър.

ꙟн 12 декем. ꙟчаиниткѣ кꙋпитеніей лор, спре ай рости кꙋвинтъриле де не стръмꙋтата лор кредінцъ, кътръ сфинцита персоанъ а М. сале Ꙟмпъратꙋлꙋй, ши аꙋ декларꙋит, кꙋмкъ тоцй четъценій гата сꙟнт де а сприжини пе гꙋверн нꙋмай кꙋ алор авꙋцій, чѣ ꙟкъ фіинд требꙋинцъ, ши кꙋ ꙟнсꙋшй алор віацъ.

Ачѣстъ деклараціе а крединичошилор четъценй де Ліов, сосинд ла Ꙟмпъръткѣска щіинцъ, М. са Ꙟмпъратꙋл аꙋ бине воит ꙟдатъ али аръта ꙟналта са мꙋлцъмирѣ, кꙋ адаꙋџирѣ, кꙋм къ Мърирѣ са пꙋрꙋрѣ ва фи ꙟкрединцатъ де не стръмꙋтата кредінцъ а сꙋпꙋшилор сѣй.

Ꙟн 22 декем. ла амѣѕи, ноꙋл амбасадор а М. сале краюлꙋй Францꙋжилор маршалꙋл Маркиѕ Мезон, аꙋ авꙋт чинсте ꙟтрꙋ ѡ цирімоноасъ аꙋдіенціе а ꙟкрединца М. сале Ꙟмпъратꙋлꙋй скрисориле кредитиве амбасадей сале.

ФРАНЦІА

Ѡ скрисоарѣ дела Парис дин 17 декемвріе кꙋпринде ачесте:

Кризис чѣ нож, сѣꙋ минꙋтꙋл прімеждꙋинчос ши хотъръторю, ꙟкарѣ нoй іар ам плътит де врокѫтива ѕиле, ди норочире съ паре афи де Ерй трекꙋтъ.

Маршалꙋл Сꙋлт кꙋ асприме ꙟдрептѣѕъ схоала политехникъ, карѣ де кꙋрꙟнд стъ сꙋпт аса диреќціе. Генералꙋл Лафает саꙋ лепъдат де генерала командъ а гвардіей націонале, мъкар къ Краюл мꙋлт лаꙋ ꙟдемнат де аѡ пъстра, Дин кꙋвѫнтꙋл чѣ аꙋ ростит ачест генерал алалтаерй ꙟкамера депꙋтацилор, съ вѣдеще кѣр скопосꙋл саꙋ, де асъ фаче ꙟпарламент кꙋпитеніе де О позиціе (ꙟпротивирѣ).

Чїй май мꙋлцй лъкꙋиторй а капиталіей ростеск дин ѕи ꙟѕи доринца лор пентрꙋ пъстрарѣ линищей, ꙋрмеле революціей съ фак май симцитоаре, негоцꙋл ши вѫнѕериле аꙋ стътꙋт, кредитꙋл пꙋблик ши чел партикꙋлар саꙋ вътъмат. Ѡміе де ꙟтреприндерй (апꙋкърй) чѣ авѣ съсе факъ, ꙋнеле кꙋ келтꙋѣла статꙋлꙋй, алтеле кꙋ але партикꙋларилор, аꙋ требꙋит съ ꙟчетеѕи, ши мꙋлте чѣ Ера ꙟлꙋкраре аꙋ причинꙋит банкрꙋпте (мофлꙋѕій) ꙟтрепринѕъторилор сѣй.

Парисꙋл, кареле май алес ꙟтимп де паче, кѫщига милїоане дела кълъторій дин провинцій, саꙋ дин църй стреине, съ веде акꙋма липсит де ꙋн фолос, кареле ла атѫта оамений адꙋчѣ кѫщиг симциторю. Ꙟн асемине ꙟпрецꙋрърй креще а лъкꙋиторилор доринцъ пентрꙋ статорничїа ши ꙟтемѣрѣ гꙋвернꙋлꙋй, кареле сингꙋр поате виндека рꙋꙋл чел де фацъ.

ЛОНДРА 6 декем.

Агентꙋл Лоид дин Костандинополе скріе къ амбасадорꙋлꙋй де Енглитера иꙋсаꙋ ꙟнвоит, ка Експедиціа фирманꙋрилор пентрꙋ корꙋбїиле Енглиѕещй съ нꙋ пътимѣскъ май мꙋлтъ ꙟтѫрѕїере де кѫт челе росїенещй; се щіе къ пѫнъ акꙋма корꙋбїиле енглиѕещй Ера силите а ащепта фоарте мꙋлтъ време ачѣстъ Експедиціе.

Орбꙋл кълъторю Холман, чѣ аꙋ фост ши пин Сиберїа ꙟн аса кълъторіе, пе ла ноїе трекꙋт сосисе дела Мандра ла Калкꙋта (ораше ꙟн Индїиле ръсъритꙋлꙋй) де ꙋнде аꙋ ꙟтрат ꙟтрꙋ ѡ корабіе енглиѕѣскъ спре а кълътори спре Хина.

БЕЛГІА

Д. Ван де Вайѣ депꙋтатꙋл Конгресꙋлꙋй саꙋ ꙟтꙋрнат ꙟн 13 декем. ла Брꙋкъсел венинд дин Парис. Ел аꙋ ꙟнфъцошат конгресꙋлꙋй націонал ꙋн рапорт асꙋпра ꙟнсърчинърей сале, деспре кариле гаѕетеле ꙟнщиинцѣѕъ ꙋрмътоареле. Дꙋпъ венирѣ лор ла Парис, дꙋмнѣлор депꙋтацій Жан де Біен, ши Ван де Веер аꙋ тримис Д. генерал Себастїани, министрꙋл интересꙋрилор стреине, дресꙋриле лор де кредит (скрисорй прин кариле сеЛїй се рекомендꙋеск де гꙋвернꙋл лор) ши а доꙋа ѕи, аꙋ фост формалник примицй де ачест министрꙋ, кариле аꙋ арътат кꙋрата пъртинирѣ а Францїей пентрꙋ Белгїа, прин ростирѣ ꙋней слободе ши маринимоасе политиче. Ꙟн адоꙋа конференціе іаꙋ декларꙋит, кꙋм къ деспърцирѣ Холандей ши а Белгїей ши Индепен-

-денцїа (неатѫрнарѣ) ачестей дин Ѹрмѫ кѫ стат деспѫрцит, саѹ кѹноскѹт ꙟтемїю де челе чинчй марй пѹтерй, ши кѫ ла Лондра се аштепта комисарїй Белгїенй.

Хелвецїа

Диши фокѹл ребелїей кѹ ꙟн спѫймѫнтаре арде пе а локѹрѣ ꙟн Европа, диши рѫсѹнѫ не мѹлцѹмирѣ лѫкѹиторилор ꙟкѫтева кантоане (цѫнѹтѹрй) а Свицерей, кѹ плѫчере ва аѹзи фїешчине, кѫ лиништѣ, орѫндѹела ши ꙟтемеїета ꙟкредере ꙟгѹверн наѹ перит дин тоате Кантоанеле Елвецїей. Абѣ аѹ сосит рѫндѹирѣ адѹнѫрей естраординаре, ꙟдатѫ саѹ ши ꙟн трѹнит депѹтацїй спре прїимирѣ инстрѹкцїей лор. Мѹлцй сетенй дела Ѹри, аѹ фост фацѫ ла ачеастѫ адѹнаре, ши Д. Ландман (дрегѫторюл де капитенїе) аѹ дескис адѹнарѣ кѹ ѹн кѹвѫнт енергик, зѹгрѫвинд старѣ критикѫ а Свицерей, фѫкѫнд ꙟсѫ кѹноскѹтѫ а са нѫдежде де мѫнтѹире прин легѫтѹра ꙟкегатѫ ла 1815. Темеюл Инстрѹкцїилор арѫтат есте; 1 Де афаче тоате де кѹвїинцѫ спре а ꙟтѹрна орѫндѹела ши лиништѣ дин лѫѹнтрѹ, ꙟсѫ май алес прин блѫнде мижлоаче, 2 Пѫстрарѣ легѫтѹрилор Ѹнирей дин 1815, ка сингѹрѹл темїю а фїинцей нацїонале. 3 Сигѹранцїа ачелор май ꙟсѫмнате интересѹрй пѹбличе кѫтрѫ царилe стреине, ши пѫстрарѣ неѹтралитатей (не аместек ꙟн рѫзбоюл алтора).

Деспре холера морбѹс

Ла 18 декем. се афла ла Москва 8 болнавй, 12 тѫмѫдѹицй ши 3 морцй, Ла 19, 11 персоане саѹ ловит де боалѫ, ши 6 аѹ мѹрит. Диминѣца ла 20 ремѫсесе 87 болнавй, дин карїй 43 арѫта семне де тѫмѫдѹире. Дела ꙟчепѹтѹл Епидемїей аѹ фост аиче песте тот 6,305 болнавй, дин карїй аѹ мѹрит 3,533.

Деспре сокотинцей ѹнѹй доктор де Берлин, кареле аратѫ кѫ спре стѫнџерѣ Холерей есте ꙟтребѹинцѫзѫ фокѹл, зиче газета де Петерсбѹрг: „Ла ной пѹцинй докторй критичй се май ꙟдоеск деспре молипситоарѣ ꙟсѹшиме а ачестѹй рѫѹ. Черкѫриле кѹрсѹлѹй ачестей боале ꙟн Ꙟмперїа ноастрѫ доведеск ведерат кѫ саѹ адѹс дела ѹн лок ла алтѹл пѹрѹрѣ прин кѫлѫторй пе апѫ ши пе ѹскат, веницй дин пѫрцй молипсите. Карантинеле, ꙟкидерѣ пѫрцилор ши а каселор молипсите аѹ доведит претѹтинденѣ пробе фолоситоаре ши рѫспѹнзѫтоаре скопосѹлѹй, ѹнде нѹмай саѹ ꙟтребѹинцат кѹ грѫбирѣ кѹвїинчоасѫ, кѹ прекѹрмаре ши асприме. Молипсирѣ се паре асе фаче ши прин абѹрѹл атмосферей локѹлѹй смердѹит, дѹпѫ некѹноскѹтеле ꙟкѫ химиче сеѹ електриче апропїерй де симпатїе ꙟтре вїецѫцй, ши май алес дѹпѫ леџиле атраџерей сеѹ а аплекѫрей че аѹ трѹпѹриле ѹнѹл кѫтрѫ алтѹл. Ꙟсѫ тотѹш рѫмѫне ꙟкрединцат, кѫ молипсирѣ ничй прин пѫмѫнтешй ничй прин атмосферичe ꙟнрѫѹрирй че пѹрѹрѣ прин амстек ши комѹникацїй фелюрите, ши ад се апозицїй де лѹкѹрй кѹ тотѹл ꙟконтра саѹ адѹс динтрѹ о парте ла алта. Ардерѣ де фокѹрй марй прин ѹлице атѫт ла боале молипситоаре кѫт ши Епидемиче причинѹите дин старѣ аерѹлѹй, саѹ ꙟтребѹинцат дин векиме ши ꙟмѹлте локѹрй, кѫте о датѫ ши пела ной; кѹ тоате ачесте фолосѹл рѫмѫне ꙟкѫ пѹрѹрѣ недоведит. Кѫнд де о парте арпѹтѣ фи фолоситорю фокѹл апринс ꙟтребѹинцат кѹ мѫсѹрѫ ꙟтре ниште зидирй десе, спре а пѹтѣ икономиси ꙟгеснирѣ ѹнѹй ꙟмѹлцит рѫѹ де аер, де алтѫ парте о песте мѫсѹрѫ ꙟтребѹинцаре а ачестѹи ар пѹтѣ фи кѹ атѫта вѫтѫмѫтоаре, ꙟтѹнекѫнд атмосфера ши ѹмплѫндѹо де фѹм ши де аер ꙟнекѫторю нѹмит карбоник.

ОБСЕРВАЦЇЙ МЕТЕОРОЛОГИЧЕ.

Зїоа	Обсервацїей		Калдомесор	Греомесор	Старѣ аерѹлѹй
10	Їанѹарїе	диминѣцѫ	— 16	28 - 9	сениnѫ

Ла 12 Їанѹарїе рѫсаре соареле ла 2 ч. 52 м. Ꙟмезѫзи вине ла 7 26 м.